

розвитку лікувально-оздоровчого туризму. Природно-рекреаційний потенціал представлений морськими і лиманними пляжами, лікувальними властивостями клімату теплих морських узбереж, унікальними покладами лікувальних грязей, лиманної ропою, мінеральних вод, заповідними ландшафтами та урочищами. Одеська область має 180 км піщаних пляжів. Світову популярність отримав Куяльницький лиман, що позиціонується як унікальна природна лабораторія з цілющою ропою і муловими грязями [1]. Проте нині спостерігається наявність невирішених екологічних проблем на території приморських регіонів України, що обмежує їхній туристичний потенціал. До таких проблем можна віднести, зокрема, обміління Куяльницького лиману; невирішеність проблеми озера Сасик в Одеській області; питання, пов'язані із забезпеченням та якістю питної води і т.д. Перспективна курортна зона у Татарбунарському районі Одеської області (села Лиман та Приморське - курорти Катранка і Расейка) не мають власних джерел водопостачання і користуються привозною водою. Задністровські райони Одеської області не мають надійного, новітнього логістичного автомобільного та залізничного сполучення з містами області, що ускладнює доставку рекреантів до міст відпочинку [3].

Заохочення інвестора може відбуватись шляхом приватизації окремих санаторно-курортних закладів державної та комунальної власності, а також через укладання договорів щодо спільного відновлення об'єктів інфраструктури на засадах державно-приватного партнерства. Важливим напрямком щодо залучення інвестицій у розвиток лікувально-оздоровчого туризму є розробка органами місцевого самоврядування спільно з громадськістю баз інвестиційних пропозицій та інвестиційних карт територій, представленням потенціалу рекреаційно-туристичних інвестиційних об'єктів.

Література

1. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. – К. : Київ, ун-т, 2001. – 395 с.
2. Ветитнев А. М. Лечебно-оздоровительный туризм: вопросы терминологии и типологии / А. М. Ветитнев, А. В. Дзюбина, А. А. Торгашева // Вестник СГУТиКД. – 2012. – № 2 (20). – С. 50–56.
3. Санаторно-курортные учреждения Украины [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.turvostok.ru/kmscatalog+stat+catid-6+nums-81.html>

УДК 911.3.

ЛУЖАНСЬКА Т.Ю.,
Мукачівський державний університет

СИСТЕМНО-СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ РЕГІОНУ

Системно-структурний аналіз – метод заснований на принципі системного підходу, що складається з декількох етапів: уточнення того, який науковий феномен береться для аналізу як ціле; виявлення можливо більшого числа елементів цілого; групування елементів у необхідне і достатнє число

підструктур з узгодженням їх з наявними науковими теоріями; установлення різних зв'язків і відносин між елементами, підструктурами і цілим.

Системно-структурний аналіз базується на двох складових: системному аналізі та структурному аналізі. *Системний аналіз* – науковий метод пізнання, що являє собою послідовність дій з установлення структурних зв'язків між змінними або елементами досліджуваної системи. Даний аналіз передбачає комплекс загальнонаукових експериментальних, природничих, статистичних, математичних методів. *Структурний аналіз* – метод дослідження статистичних (сталіх) характеристик ієрархічно впорядкованої системи шляхом виділення в ній підсистем і елементів різного рівня та визначення відносин і зв'язків між ними. Об'єктами дослідження структурного аналізу є різні варіанти структур, які можуть бути виявлені в процесі декомпозиції системи [2].

На сьогодні важливим є розробка теоретико-економічних підходів і методів, заснованих на визначенні потреб громадян в одержанні якісних туристичних послуг, у першу чергу, на регіональному рівні, у рекомендаціях щодо використання нових організаційних форм і маркетингових напрямків у діяльності регіональних підприємств туристичної інфраструктури, що має сприяти підйому якості наданих послуг і удосконаленню туристичної бази національного ринку як усередині регіону, так і зовні.

Закарпаття має чим здивувати, зацікавити як внутрішнього, так й іноземного туриста. Область є прикордонною, а тому її геополітичне розташування є вкрай вдалим в різних аспектах, в тому числі й для розвитку туризму. Закарпатська область є регіоном із самим високим рівнем забезпеченості основними компонентами ресурсів навколишнього природного середовища, має унікальні умови для розвитку санаторно-курортної галузі. До того ж, у Закарпатській області на державному обліку знаходиться 1817 пам'яток археології, історії, архітектури, культури і мистецтва. Серед них: 496 пам'яток археології; 135 об'єктів пам'яток архітектури та містобудування національного значення; більше 100 пам'яток дерев'яної архітектури; більше 70 громадських музеїв; 17 установ закладів культури клубного типу; 13 замкових та фортифікаційних споруд; 7 державних музеїв [3].

На туристичному ринку Закарпатської області функціонують різні заклади в сфері туризму: готелі, санаторії, ресторани, пансіонати, бази для відпочинку, заклади для дитячого оздоровлення тощо. Колективних засобів розміщення в області нараховується 250 одиниць, що готові прийняти більше 20 тис. людей одночасно. Найбільше готелів в Закарпатській області працювало у 2014 році - 229. Однак із нестабільною економічною ситуацією в державі їх кількість скоротилась на 9,1% - до 208 у 2018 році. Негативна динаміка простежується і серед спеціалізованих засобів розміщення - на 27,5% менше від 2014 року. За рахунок цього зменшилась кількість ліжко-місць в закладах. Літніх дитячих закладів оздоровлення, на 2018 р., нараховується 175 одиниць.

У 2018 році Закарпатську область відвідало близько 2 млн. туристів. За моніторинговими даними в Закарпатській області за 2018 рік найбільше

туристів спостерігали в Мукачівському, Хустському, Берегівському, Свалявському, Ужгородському районах, а також містах Мукачево і Берегове. Закладами розміщення області у 2018 році скористалось 150 тис. осіб (до 2017 року ріст склав 33,5%). Природозаповідні території області відвідало близько 60 тис. осіб, 244 особи відвідали історичні, краєзнавчі, художні музеї [55].

2018 рік також відзначається ростом туристичного збору. Про це свідчить статистична інформація від департаменту економічного розвитку і торгівлі Закарпатської ОДА. Протягом 2018 року місцеві бюджети Закарпаття отримали від туристичного збору більше 2 млн. гривень. Найбільше надходжень від збору надійшло в с. Поляна, Свалявський район - 555 тис. грн., Берегівський район отримав 448 тис. грн. Даний збір, відсоткова ставка якого становить від 0,5-1 % є чималим наповненням для бюджетів.

Затверджена «Програма розвитку туризму і курортів у Закарпатській області на 2016-2020 роки». На її реалізацію з обласного бюджету у 2017 році виділено 3 млн. гривень.

Серед позитивних змін, що впливають на розвиток туризму і веде до збільшення туристичного потоку Закарпатської області відзначимо:

- збільшення інвестицій в напрямку природоохоронної діяльності до 13 838,9 тис. грн.;
- зменшення викидів забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря - 3.2 тис. т.
- ріст у будівництві та ремонті автошляхів завдяки додаткових надходженнях від перевиконання доходу митниці;
- будівництво залізничних шляхів до країн Європи через новий Бескидський тунель;
- реклама Закарпаття як туристично-привабливого регіону [1].

Задля ефективного розвитку туристичної галузі Закарпатської області необхідно вдосконалити існуючу законодавчу базу та створити ефективні механізми її реалізації, забезпечити розвиток і впровадження фінансово-економічних механізмів сталого розвитку туризму як пріоритетного напрямку.

Література

1. Головне управління статистики в Закарпатській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : uz.ukrstat.gov.ua
2. Євдокимова Н.М. Економічна діагностика [Навчально-метод. посібник] / Н.М. Євдокимова, А.В. Кірієнко. – К. : КНЕУ, 2005. – 110 с.
3. Офіційний туристичний портал Закарпатської області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zaktour.gov.ua

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>